

AKTUELNO: Međunarodni dan protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama 2017.

19.06.2017

Zloupotreba i posledice zloupotrebe

psihoaktivnih supstanci pogađaju sve društvene slojeve u svim zemljama sveta. Zloupotreba droga ima negativne posledice po zdravlje i živote ljudi, podstiče kriminal i pretpostavlja ozbiljnom razvoju. Rezolucijom 42/112, 1987. godine Generalna skupština UN-a proglasila je 26. jun Međunarodnim danom protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama kao izraz odlučnosti da ojača delovanje i saradnju u borbi protiv zloupotrebe i trgovine drogama. Ovaj dan obeležava se širom sveta u cilju mobilisanja pojedinaca i zajednice za aktivan odnos u suzbijanju problema zloupotrebe droga.

Slogan kampanje za 2017.

godinu je prvo saslušanje (link: <https://trello.com/b/HjGBk2EI/2017-international-day-against-drug-abuse-and-illicit-trafficking>) i isti je kao i 2016. godine nadovezujući se na uspeh postignut u prethodnom periodu. Ovim sloganom nastavlja se sa ukazivanjem da je najpre saslušati dete ili mladu osobu, prvi i osnovni korak koji treba učiniti kako bi im se pružila pomoć u njihovom zdravom odrastanju i bezbednom razvoju.

•

Cilj kampanje je podrška

prevenciji upotrebe droga koja je zasnovana na naučnim dokazima o efikasnosti, kao i povećanje efektivnog investiranja za dobro dece i mladih. Prevencija u oblasti zloupotrebe psihoaktivnih supstanci je sklop psiholoških, socijalnih, pravnih i zdravstvenih aktivnosti sa ciljem sprežavanja oštećenja zdravlja, nastanka bolesti i posledica izazvanih rizicima ponašanjem, tj. korišćenjem psihoaktivnih supstanci. Glavni ciljevi prevencije su:

•

1. sprežavanje konzumiranja psihoaktivnih supstanci,

2. odlaganje konzumiranja psihoaktivnih supstanci i

3. sprežavanje da oni koji eksperimentiraju sa drogama postanu korisnici visokog rizika i zavisnici od droga.

•

Detinjstvo i adolescencija

su periodi značajnog razvoja i mogućnosti, ali i periodi kada su deca i adolescenti posebno osetljivi na rizika ponašanja, uključujući i upotrebu duvana, alkohola i droga. Većina mladih nikada neće koristiti droge, ali oni koji hoće su često pogođeni i faktorima koji su van njihove kontrole kao što su siromaštvo, izloženost nasilju, nedostatak roditeljske brige i ljubavi i provođenje vremena sa vršnjacima koji se rizično ponašaju, kriminal. Posebno je važno razvijati i sprovoditi programe namenjene osetljivim grupama mladih tj. mladima pod povećanim rizikom za korišćenje psihoaktivnih

supstanci, a ne manje važno je i uključivanje roditelja u preventivne aktivnosti.

Â

Institut za javno zdravlje

Srbije â€ŽDr Milan JovanoviÄ Batutâ€• i mreÅ¾a instituta/zavoda za javno zdravlje obeleÅ¾avaju Međunarodni dan protiv zloupotrebe i krijumčarenja droga organizovanjem različitih aktivnosti kao što su javne manifestacije, predavanja i tribine za roditelje i decu, priprema i/ili distribucija informativnog materijala za stanovništvo. Sve aktivnosti podrazumevaju i intenzivnu saradnju sa svim sektorima društva i medijima. Značajno je učestvovati škole, roditelja, policije, radno aktivnog stanovništva i poslodavaca, medija, verskih zajednica, zdravstvenih radnika, udruženja građana i drugih u aktivnostima koje imaju za cilj smanjenje zloupotrebe droga.

Â

Ovogodišnja kampanja šalje

korisne poruke svim partnerima u prevenciji zloupotrebe psihoaktivnim supstancama, roditeljima, nastavnicima, radnicima u prevenciji kao i u policiji.

Â

Roditelji imaju najveći uticaj

na razvoj svoga deteta pa otuda i odgovornost i mogućnost da se reaguje u teškim i neželjenim situacijama. A to je jaka veza i veća bliskost dece sa roditeljima to je manje rizičnog ponašanja. Taj dobar odnos sa decom počinje prvim korakom u kojem treba saslušati dete. Ćak i kratko vreme svakodnevno provedeno sa detetom, ali sa punom pažnjom roditelja na njega, može mnogo pomoći u njegovom razvoju i sprećavanju rizičnog ponašanja. Dete treba pohvaliti kada to zaslućuje, upoznati ga jasno sa pravilima ponašanja, a kada ih prekrši mirno i razumno izneti posledice. U razgovoru sa detetom treba ga pitati šta mu je potrebno i kako planira svoje aktivnosti, gde će biti i sa kim će provoditi vreme i u tome prućiti pomoć onda kad je potrebno. Treba imati u vidu da se i roditelji zajedno sa decom razvijaju i mogu postajati uvek bolji, dok deca mogu napredovati u školi kao i u privatnom životu. U mnogim zemljama su implementirani programi za podršku porodici i razvoju porodićnih većtina i daju ohrabruće rezultate.

Â

Nastavnicima koji inače imaju

veliki uticaj na proces odrastanja dece i razvoj njihove lićnosti se porućuje da se informišu i podrće kreiranje preventivnih programa zasnovanih na dokazima, da primenjući te programe obrate pažnju na odnose meću decom i osećaj pripadnosti koje dete ima u školi jer se pokazalo da su ona deca koja imaju osećaj pripadnosti manje podložna rizićnom ponašanju. Takoće je bitno da nastavnici, pre svega, izgrade dobar odnos sa decom, da umeju da ih saslušaju sa razumevanjem i empatijom, zatim da podrćavaju razvoj njihovih lićnosti razvijanjem lićnih i socijalnih većtina razlićitim aktivnostima. Nastavnici treba da učine sve što je moguće da se deca zadrće u školi negovanjem dobre atmosfere u školi u kojoj bi se deca motivisala za razlićite aktivnosti i razvijala sve svoje potencijale.

Â

Zdravstveni radnici i saradnici

koji se bave prevencijom zloupotrebe psihoaktivnih supstanci za kreiranje i realizaciju

svojih preventivnih programa treba da koriste činjenice o različitim faktorima rizika na decu i mlade da koriste droge kao što su: porodični odnosi i naročito konflikti, ekonomski uslovi, posebno siromaštvo, uticaj medija, laka dostupnost i ponuda droga, zakonska regulativa u zajednici itd. Pri tome treba uvek imati u vidu osetljive grupe dece koje treba najpre saslušati jer je njima često potrebna veća podrška za razvoj veština koje bi ih činile otpornim na negativne uticaje i faktore rizika okoline. Pokazalo se u mnogim zemljama da prevencija zasnovana na dokazima daje rezultate tako što smanjuje broj dece koja imaju rizično ponašanje i koriste drogu i odražava se na pozitivne efekte u socijalnim odnosima dece sa okolinom kako u školi tako i u porodici.

Â

Radnicima u policiji se poručuje da imaju u vidu rizike koje donosi mladost i adolescencija u kojoj mnogi imaju sklonosti da ispituju svoje potencijale upuštajući se u rizično ponašanje tako da se može otkrivati i korišćenje psihoaktivnih supstanci. Oni treba da u svojim preventivnim aktivnostima imaju sluha za informacije koje dobijaju od dece i omladine kako bi to primenili u pomoći i zaštiti koju pružaju deci u njihovom odrastanju. Poznato je da su policijske službe korisni partneri kako u prevenciji nasilja i kriminala tako i u prevenciji zloupotrebe psihoaktivnih supstanci.

Uključivanje što većeg broja partnera u obeležavanje Svetskog dana protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama kao značajnog datuma iz Kalendara zdravlja, doprinosi daljem jačanju međusektorske saradnje u oblasti smanjenja ponude i potražnje droga i unapređenju javnog zdravlja.

Â

Više informacija o učestalosti korišćenja droga u Srbiji

Nacionalno istraživanje o stilovima života stanovništva Srbije 2014. godine – korišćenje psihoaktivnih supstanci i igre na sreću

Više informacija o prevenciji zloupotrebe psihoaktivnih supstanci

Prevencija zloupotrebe psihoaktivnih supstanci – Pitanja i odgovori

Prevencija zloupotrebe psihoaktivnih supstanci – preporuke za mlade

Prevencija zloupotrebe psihoaktivnih supstanci – vodič za radionice sa mladima

Â

Izvor: www.batut.org.rs